

Styrelsen	2024-12-12
Handling nr	10.7
Handläggare	Mattias Brandt
Daterad	2024-11-11
Reviderad	

Till Styrelsen för Västtrafik AB

Rekommendation allmän trafikplikt Borås stadstrafik

I enlighet med Lag (2010:1065) om kollektivtrafik ska ett avtal om allmän trafik som ingås av en regional kollektivtrafikmyndighet, eller av den till vilken befogenheter överlämnats, grunda sig på ett beslut om allmän trafikplikt. Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden har gett Västtrafik befogenheter att upphandla och teckna avtal om allmän trafik. Som underlag för beslut om allmän trafikplikt önskar kollektivtrafiknämnden Västtrafiks rekommendation avseende den trafik som Västtrafik avser upphandla.

Bifogad **Rekommendation för beslut om allmän trafikplikt** är underlag för infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden i Västra Götalands beslut om allmän trafikplikt för Västtrafiks upphandling Trafik 2027 Borås stadstrafik.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Med anledning av ovanstående föreslås styrelsen besluta

- att godkänna redovisad rekommendation till beslut för allmän trafikplikt, samt
- att översända rekommendationen till infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden för fastställelse.

Skövde dag som ovan

Lars Backström

Camilla Holtet

Rekommendation för beslut om allmän trafikplikt
Upphandling Trafik 2027 Borås stadstrafik

2024-12-12

Innehållsförteckning

1. Bakgrund.....	4
2. Beskrivning av nuvarande trafik och resandet.....	4
3. Framtida trafik	5
4. Drivmedel	6
5. Finansiering och resurskonsekvenser av beslutet	6
6. Resultat av genomförda samråd inför upphandling	6
7. Västtrafiks rekommendation.....	7
8. Sammanfattning	7

1. Bakgrund

Västtrafik förannonserade 2023-06-29 att man hade för avsikt att under 2024 upphandla kollektivtrafik inom Västra Götalandsregionen som omfattas av Lag (2010:1065) om kollektivtrafik.

Västtrafiks styrelse beslutade i december 2023 att under 2024 genomföra upphandlingar enligt föreslagen plan. Det kommande trafikavtalet planeras att ha trafikstart i april 2027 och omfattar linjelagd busstrafik inom Borås stad.

Enligt kollektivtrafiklagen ska den regionala kollektivtrafikmyndighet (RKM) fatta beslut om allmän trafikplikt. Innan beslut om allmän trafikplikt kan fattas ska myndigheten samråda med kollektivtrafikföretag för att ta reda på om det finns intresse av att utföra trafiken i kommersiell regi. Trafiken ska i sådana fall inte upphandlas. RKM i Västra Götaland har överlämnat befogenheten att samråda med kollektivtrafikföretagen samt att upphandla trafiken till Västtrafik AB. Västtrafik har genomfört Samråd inför upphandling (SIU) under september/oktober 2024.

2. Beskrivning av nuvarande trafik och resandet

Västtrafik önskar att Infrastruktur- och kollektivtrafiknämndens beslut om allmän trafikplikt ska omfatta trafik inom de områden som funnits beskrivna i förannonseringen och som har avhandlats under samråden.

Den trafik som ska handlas upp ingår idag i avtalet Borås stadstrafik (2902) och omfattar linjetrafik med buss inom Borås stad.

Trafiken är till sin karaktär främst ämnad för att tillgodose resenärernas dagliga behov av utbildnings- och arbetsresor samt annat vardagsresande inom kommunen.

Dagens trafikavtal innehas av Nobina Sverige AB. Inom avtalet genomfördes 2023 ca 8 000 000 resor. Trafikvolymen 2023 uppgick till ca 3,4 miljoner tidtabellskilometer, ca 160 000 tidtabellstimmar och ca 63 fordon.

Dagens avtal innefattar linjerna:

- 1 Sjöbo – Hässleholmen
- 2 Tullen – Trandared
- 3 Svensgärde – Knalleland
- 5 Brämhult – Sjömarken
- 6 Sjukhuset – Regementet
- 7 Hedvigsborg – Norrmalm

8 Hestra – Hulta ängar

19 Bosnäs – Almenäs

20 Viared Västra – Centrum

21 Viared Norra - Centrum

31 Tosseryd – Centrum

Dagens linjenät

Störst resande har Linje 1 (Sjöbo-Hässleholmen) som står för ca 30 % av resandet inom avtalet. Resandet på övriga linjer är mer utspritt och något jämnare i antal resor, med högt resande på linjerna 2, 5, 7 och 8. Linje 19 och 31 har färre resor men trafikerar endast i högtrafik och med uppdrag främst utanför stadstrafikområdet

3. Framtida trafik

Den framtida trafiken avses att upphandlas i ett trafikåtagande. Den framtida trafiken utgår från de förstudier som Västtrafik gjort för Borås stadstrafik.

Kommande avtal för Borås stadstrafik omfattar 11 linjer inom Borås stad.

Produktionsvolymen för linjetrafiken beräknas till cirka 3 800 000 tidtabellskilometer. Linjetrafiken beräknas omfatta ca 170 000 tidtabellstimmar. Totalt antal fordon ca 70 st.

Förutsättningar för framtida trafik

Västtrafik söker nu trafikplikt för Borås stadstrafik och uppdraget kommer att utformas och paketeras i enlighet med Trafikförsörjningsprogram för 2021 - 2025. I Trafikförsörjningsprogrammet ingår också nedan beslutade strategier och fokusområden för genomförande:

- Miljö- och klimatstrategi för kollektivtrafiken
- Strategi för kollektivtrafik på jämlika villkor
- Målbild Tåg 2035
- Kollektivtrafikplan för Borås stadstrafik

samt

- Västtrafiks riktlinjer för trafikering
- Västtrafiksriktlinjer för fordon

4. Drivmedel

Rekommendationerna för val av drivmedel är baserade på Västtrafiks riktlinjer för bussar, Västtrafiks miljöplan samt Västra Götalandsregionens miljö- och klimatstrategi.

Drivmedelskraven följer den uppdaterade Miljö- och klimatstrategin. I upphandlingen kommer samtliga fordon att kravställas med eldrift.

Omställning till elbussar innebär ökad kostnad för inköp av fordonen och innebär även kostnader i samband med investeringar i laddinfrastruktur på depå. Detta bedöms dock delvis kompenseras genom en lägre driftskostnad på elfordonen.

5. Finansiering och resurskonsekvenser av beslutet

Västtrafik beräknar att de satsningar som görs ryms inom Västtrafiks långtidsprognos. I Västtrafiks långtidsprognos har kostnadsökningar för miljöomställning beräknats kompenseras genom positiva upphandlingseffekter. Det allmänna världsläget är dock osäkert med konflikter som kan påverka priser på råvaror, komponenter och transporter. Dessa osäkerhetsfaktorer kan göra det svårt för vissa trafikföretag att lägga anbud, vilket kan ha påverkan på anbudspriserna.

6. Resultat av genomförda samråd inför upphandling

Inför upphandling undersöks om intresse finns hos trafikföretagen att bedriva kommersiell trafik. Detta sker genom Samråd inför upphandling (SIU).

Västtrafik bjöd under hösten 2024 in trafikföretag att delta på SIU. Sju trafikföretag anmälde sitt intresse att delta på det gemensamma samrådet som genomfördes 11 september 2024. Samtliga anmälda trafikföretag deltog samt en representant från Infrastruktur och kollektivtrafikmyndigheten.

Trafikföretagen gavs också möjlighet att anmäla sig till enskilda samråd. Sex trafikföretag önskade ha enskilda samråd, vilka genomfördes 30 september till 3 oktober.

Vid samråden ställdes frågan till trafikföretagen om de ansåg att någon del av den aktuella trafiken skulle kunna utföras helt på kommersiell grund.

Inget trafikföretag framförde att hela eller delar av trafiken skulle kunna vara intressanta att köra kommersiellt i egen regi. Inget annat intresse av att bedriva trafiken kommersiellt har anmälts till Västtrafik eller Infrastruktur- och kollektivtrafikmyndigheten.

7. Västtrafiks rekommendation

Med åberopande av vad ovan anförts avseende

- trafikens syfte, vilket överensstämmer med Trafikförsörjningsprogrammets mål och strategier,
- att inget intresse visats för att utföra trafiken i kommersiell regi
- att inget önskemål om att undanta trafik från trafikpliktsbeslut har framförts

rekommenderar Västtrafik infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden i Västra Götaland att fatta beslut om allmän trafikplikt för den ovan beskrivna trafiken.

Trafikpliktsbesluten utgår i princip från nuvarande trafik, men omfattar möjlighet till ötkad och förändrad trafik på längre sikt i enlighet med Regionala Kollektivtrafikmyndighetens Trafikförsörjningsprogram.

8. Sammanfattning

- Trafiken inom Borås stadstrafik beräknas omfatta ca 70 fordon (inklusive förstärkningsreserv och teknisk reserv) och ca 3,8 miljoner tidtabellskilometer.
- Trafiken ska upphandlas och utformas i enlighet med trafikförsörjningsprogrammet för 2021–2025, beslutade strategier och riktlinjer.
- Drivmedelskraven är i enlighet med miljö- och klimatstrategin och antalet potentiella fordonsleverantörer har beaktats.
- I Västtrafiks långtidsprognos har kostnadsökningar för miljömställning beräknats kompenseras genom positiva upphandlingseffekter. Det osäkra världsläget kan dock komma att påverka anbudspriserna.
- Inget trafikföretag har anmält intresse att köra hela eller delar av trafiken kommersiellt i egen regi.
- Västtrafik rekommenderar Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden att fatta beslut om trafikplikt för den ovan beskrivna trafiken.

//